
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie Zarządu z działalności naukowej : Ogólne zebrania członków Towarzystwa

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 54, 101-102

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mienia, refleksji, wyboru, komunikowania się itd.)". Gormally zauważa dalej, że ponieważ te zdolności wyrażają się w różnym stopniu, pozostaje sprawą wyboru, jaki stopień rozwinięcia określonej zdolności decyduje o tym, czy się kogoś uważa za osobę lub nie. Zależnie od kontekstu dokonywania wyboru i interesu wybierającego, za osobę będzie się uważało kogoś w jednym kontekście, zaś dyskwalifikowało jako osobę w innym.

Doskonałym przykładem uzależnienia decyzji od kontekstu stanowi prawodawstwo brytyjskie, które zezwala na przeprowadzanie eksperymentów na embrionach ludzkich do 2 tygodni od zapłodnienia, zaś na dokonywanie aborcji do 24 tygodni. Kiedy więc zaczyna się człowiek, którego prawa należy chronić? Podobnie grupa polskich badaczy definiując dziecko stwierdziła, że jest nim osobnik zdolny do życia poza organizmem matki również przy użyciu inkubatora, uzależniając tym samym przyznanie statusu dziecka od technologicznego zaawansowania aparatu jakim jest inkubator – im lepszy tym większe szanse na utrzymanie wcześniaka przy życiu, a więc uznania jego człowieczeństwa.

Gormally wiąże stosunek osoby ze sprawą podstawowej sprawiedliwości nakazującej równość praw dla wszystkich ludzi i traktuje jako „zradę filozofów” ich utylitarne podejście polegające na uzasadnianiu wygodnych konwencji zamiast bronięcia sprawiedliwości. Osobiście sądzę, że w tego typu filozofii tkwi też niechęć do zaakceptowania istnienia możliwości konfliktu między człowiekiem-osobnikiem i człowiekiem-osobą, jak też między ludźmi-populacją a ludźmi-społeczeństwem, wynikająca z wiary lub jej udawania, że bezproblemowe bytowanie człowieka jest w ogóle możliwe. Myślę też, że w innych kulturach, które nie znają pojęcia osoby, tego typu konflikty również istnieją.

Nie pisałem tu o eutanazji, ponieważ nie jest ona związana z rewolucją biomedyczną, jednakże u jej podstawy leży ta sama utylitarna filozofia, która uzależnia prawa człowieka od okoliczności. Interesujące jest, że spotyka się ludzi wysoko oceniających działalność Matki Teresy z Kalkuty, a jednocześnie opowiadających się za eutanazją. Jest to typowy przykład niespójności filozoficznej poglądów, który jest chyba symptomem głębokiego kryzysu kulturowego, w jakim się znajdujemy.

Mój stosunek do koncepcji człowieka nie jest neutralny, stąd chcę wyrazić nadzieję, że trendy filozoficzne, o których była mowa nie staną się dominujące i że pozostaniemy przy tym systemie wartości, który czynił przez wieki kulturę europejską, silnie inspirowaną przez chrześcijaństwo, lepiej lub gorzej, kulturą personalistyczną. Kultura ta miała silne podstawy metafizyczne i bez nich dalej ostać się nie będzie mogła. Możemy zmienić stosunek do człowieka, zanegować wartość osoby, ale będzie to równoznaczne, jak na to wskazał profesor Zimand w artykule o eutanazji („Tygodnik Powszechny” nr 4 z 1989) z fundamentalną zmianą kultury.

b) Ogólne zebrania członków Towarzystwa

W dniach 15 marca i 25 listopada 1991 r. odbyły się Ogólne Zebrania Członków Towarzystwa, na których zgodnie ze statutem Towarzystwa uchwalono

decyzje organizacyjne i ekonomiczne. Dokonano też wyboru nowych członków Towarzystwa. W dniu 15 marca 1991 r. Skarbnik Towarzystwa, prof. Włodzimirz Kołos złożył sprawozdanie finansowe i przedstawił propozycję odnośnie składek członkowskich. Chcąc ułatwić członkom nabycie „Rocznika TNW” zaproponował, aby ustalić wysokość składki na zł 30.000,- z tym, że obejmuje ona koszt „Rocznika”, który po wpłaceniu ww. kwoty wręczany będzie bezpłatnie. W ten sposób jest gwarancja, że „Rocznik” trafi do właściwych odbiorców, a informacje w nim zawarte będą niewątpliwie interesujące dla członków.

Zebrani jednogłośnie zaakceptowali wniosek prof. W. Kołosa.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, prof. Janusz Tymowski przedstawił stanowisko Komisji Rewizyjnej, zgodnie z którym gospodarka finansowa Towarzystwa prowadzona była celowo i prawidłowo, za co złożył Zarządowi podziękowanie.

W dyskusji dyskutowano obszernie sprawę wystąpienia Towarzystwa o przywrócenie majątku.

Sekretarz Generalny, prof. Stanisław Miszczak, poinformował, że sprawami tymi, które są bardzo złożone, zajmuje się powołana przez Zarząd Komisja pod przewodnictwem prof. Piotra Strebeyki. Komisja podjęła prace nad ustaleniem wielkości majątku.

2. Sprawozdanie zarządu z czynności organizacyjnych

a) Sprawozdanie Sekretarza Generalnego

W okresie sprawozdawczym tj. do dnia 31 grudnia 1991 r. pracami Towarzystwa kierował Zarząd wybrany 10 marca 1989 r. Odbyło się 5 posiedzeń plenarnych Zarządu: 22 stycznia, 9 marca, 14 maja, 2 października i 17 grudnia oraz szereg spotkań roboczych Prezydium Zarządu organizowanych często ad hoc dla rozwiązywania bieżących spraw Towarzystwa. Ponadto Zarząd odbył dodatkowe posiedzenie w dniu 16 stycznia 1992 r.

W 1991 r. Zarząd zwołał 2 Ogólne Zebrania Administracyjne: 16 marca i 25 listopada przy okazji których wygłoszono odczyty naukowe. W dniu 16 marca odbył się odczyt prof. Juliusza Bardacha pt. „Unia polsko-litewska a Konstytucja 3 maja” zaś 25 listopada odczyt prof. Andrzeja Paszewskiego pt. „Człowiek wobec rewolucji biomedycznej”. Ponadto Zarząd zwołał w dniu 22 kwietnia Ogólne Zebranie Interdyscyplinarne na temat „Język polityki: rzeczywistość i postulaty”. Referaty cząstkowe, wprowadzające do dyskusji, wygłosili: prof. Jerzy Bralczyk (językoznawca), dr Ireneusz Krzemiński (socjolog), dr Andrzej Piotrowski (socjolog) i prof. Walery Pisarek (językoznawca).

Zarząd TNW wspólnie z Polskim Towarzystwem Filozoficznym zorganizował w 1991 r. sesję naukową poświęconą pamięci prof. Klemensa Szaniawskiego (materiały sesji są zamieszczone na początku rocznika).